

1942 MÁR. 10.

Talent VII.

KÉKESI-6
1 9 4 2

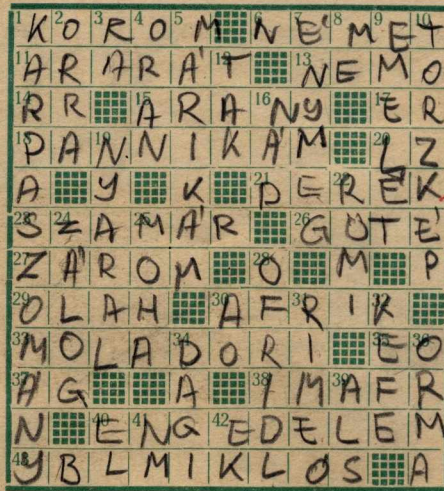

IFJŰ ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY

Csermely Egon

10 pont

Vízszintes: 4. Kályhában és kéményben bőven van. 6. Európai nemzet. 11. Hegycsúcs Kisászsiában. 13. Verne kapitánya. 14. Azonos betűk. 15. Értékes fém. 17. Betű fon. 18. Magyar katonadal címe. 20. L. Z. 21. Jóravaló. 23. Csacsi. 26. Nagy német költő fon. 27. Csukom. 29. Nép. 39. Kárpitanyag. 33. Vissza: „literatura” — magyaruk. 35. „Megyek” — latinul. 37. Gally. 38. Fohász +Francia — rövidítve. 40. Két szó: 1. Az okosabb... 2. Ilyen lámpa is van. 43. Híres magyar építész.

Függőleges: 1. Az érettségizett katona kapja. 2. Szaglószerve. 3. Rag. 4. Afrikai város. 5. A „Lili Marleem” magyar neve. 7. „Mégyen” — betűi keverve. 8. Eugen — latinul. 9. Házzész. 10. A Balatonon sok van belőle. 19. Nyáron teszi az ember. 22. Kártyafajta. 24. Ilyen ház is van. 25. Virágtalan növény. 28. „Ródlif” — betűi keverve. 30. A. O. 21. Két szó: 1. Verskellék, 2. megyek — latinul. 32. Tisztítóeszköz. 34. Kövér — diákosan. 36. Hegynek van. 39. Mint — németül. 40. Távoldást fejez ki. 41. N. M. 42. Eke — eleje.

Számtani rejtvény

$$\begin{array}{r} \text{Hesp Ede} \quad 2460 \\ \quad \quad \quad 1230 \\ \quad \quad \quad 410 \\ \hline \quad \quad \quad 4100 \end{array}$$

5 pont

A három fiú-örökös előtt felolvasták a végrendeletet, mely szerint a 4100 pengős hagyaték úgy osztandó fel, hogy a második fiú az első fiú örökrészének felét, a harmadik fiú pedig a második fiú örökrészének egyharmadát kapja.

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1942. MÁRCIUS

XX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

A kertész hite

Uram, én szeretem a kertet,
A zsenge fát, a friss virágot,
Mosolygok a duzzadó rügyre
S késemmel mégis nyesek, vágok.

Ha nyésés közben földre hull le
Elszáradt gally vagy görbe hajtás,
Bocsánatért eseng az ajkam:
Ne vedd rossz néven tőlem, pajtás!

Kicsiny fácskám, én azt szeretném,
Hogyha megnősz, örömmel tölts el,
S rakva legyen mindegyik ágad
Aranyszínű, ízes gyümölcscsel.

Uram, én jót akarok mindig
Minden zsenge kis csemetének
És nem zavar, ha munka közben
Felém károg a varjú-ének:

Kár, kár... Hiszen meddő a munkád,
Az egyik rügyek nem nőnek,
Másik meg ferde, vézna törzsszel
Indul neki nehéz jövőnek.

Sok apró fa és sok csalódás...
Még sincs ok, hogy kétségbe essünk,
Uram, én hittel hiszek abban,
Te akartad, hogy nyessünk, nyessünk!

Neked gondod van minden fára,
Legnagyobb és legkisebbre,
Ha az én munkám sebet ejt is,
Te balsamot adsz majd a sebre.

Felsegíted a földre hajlót
És megtámasztod erős karral,
A vad hajtásokat letéped
Egy jótékony, áldott viharral.

Neked gondod van minden fára,
Te intézed a sorsuk bölcsen,
Te díszíted fel majd lombjukat
Üdítő, érett friss gyümölcscsel.

Én, a gyarló, a gyenge kertész
Nem tudhatom a jövőndöket,
A Te áldó, védő kezedre
Rábízhatom reménnyel őket.

Vathy Elek.

Elvisz a Március!

Mikor elemi iskolás koromban a márciusi napsugár lecsalogatta lábunkról a csizmát és mezítláb szaladtunk el az iskolába, a jó öreg tanítónk mindig ezzel ijesztgetett bennünket: *Elvisz a Március!*

A vén mester jóslata sokszor ébresztett bennünket keserű valóságra. A tavaszi járványok nem egyszer kegyetlen aratást végeztek az agyonfázott, sápadt gyermekvirágok rendjében.

A Március bizony veszedelmes hónap. A világtörténelem sokszor márciusban hozott döntő fordulatot. Márciusban ölték meg Julius Caesart, márciusban rengették meg a forradalmak a világot.

A Március a magyarság életében is új világot jelentett. Március idusának ifjúsága volt a márciusi lélek és azért lett romboló forradalom helyett vértanúpecsétes szabadságharccá, mert akik szívükben csíráztatták a szabadság magvát, azok nem maguknak éltek, hanem a nemzettel vállalták a véres sorsközösséget.

A Március kilendíti az embert álmából. A tavasz csírabontó erejével lelki erőket dob a felszínre és úgy megrohanja az embert, mint a váratlan fergeteg, amely magával sodorja oda, ahová talán nem is akarja valaki. Az ifjúság maga a márciusi erő. Ilyenkor valaminek történnie kell az életben, amely egész életét meghatározza.

A Március áldás és átok lehet. Felemelheti az ifjú szíveket eszmék örök magasságába és lesodorhatja szennyes mélységekbe, ahol örök-bénán vérzik el egy beteg gondolaton.

Édes ifjú testvérem, vigyázz, hogy el ne vigyen a Március!

Ne bízd rá szeszélyes melegére tavaszi álmaidnak szeplőtlen szirmát, mert utána fagyos éjszakák dermesztő hidegében pusztul el ifjúságod életbimbója.

Életed pezsdülő tavaszának csalfa márciusi lázában ne dobd ki szívedből ifjúságod drága rügyeit, ne siess mohó sóvárgással ösztöneid féktelen kocsijával, mert hamar hervad a tavaszi virág és a féktelenség eredménye a halálos összeütközés. Ugye, megérted, mit akarok mondani?

Várd meg az igazi Napot, amelyik a nagypéntek sírjából támadott, szédülj bele fényességének sugárözönébe és az Ő ragyogása megvédi ifjúságod rejtett szépségét és kicsalogatja belőled azokat az erőket, amelyek áldást hintenek rajtad keresztül az Ő szerelméből.

B á c s i S á n d o r.

Minden csak jel

A végtelen tenger nem víztömeg
nekem, mint eddig — s mely fölötté elcsap:
a szél nem pusztá hang — s a csillag nem
aranykő — és maguk a holt kövek [csak

nem szerteálló semmiség. S a fát
mely lombos fővel, széltől térdre nyomva
erőlködik pattanni fel magosra,
hogyan a felhőkhöz zengjen bús imát:

nem látom pusztá fának. — Sejtve érzem:
minden, mi van, szebb létre vágy merészen,
s a dolgok mélyén bűvös kapcsolat;

s én több vagyok magamnak, mint mivé tett
vér, sors. — Mulandó, lelkem, itt a léted.
Lásd, minden csak jel s fölfelé mutat.

Kutas Kálmán.

A Maláj-félsziget és Singapore

Pár nappal ezelőtt világgá röpítette a rádió, vastagbetűs újságcímek hirdették, nagy és kicsi arról beszélt, hogy már Singapore is Japán birtokában van. Arról is csodálkozva tárgyaltak az emberek egymás között, hogy milyen bámulatos gyorsasággal haladt előre Brit-Malájföldön a japáni haderő. Már is legendák szólnak arról, hogy az angolok

Vessünk futó pillantást arra a területre, amelynek gyors meghódítása bevonult Japán történelmébe. A Maláj-félsziget (Malakka) neve a jávai nyelvben ma is megvan: „menekült” a „maláj” szó jelentése. Az elnevezés valamilyen történelmi katasztrófára utal, vagy pedig csak annak a tekintélynélküliségnek ad kifejezést, amely a ma-

Singapore

a tenger felől várták a támadást Singapore ellen, lerögzített nehéz ütegeik mind arra néztek, a japáni katonák azonban úszva hatoltak át Singapore szigetére, biztosították a 800 méter hosszú töltést, amely a szigetet a félszigettel összeköti és így indult meg a támadás észak felől. Hogy mi ebben a valóság, majd a történelem fogja kimutatni. A legendának annyiban van mindenesetre alapja, hogy ámulva hajol meg a világ Japán katonai felkészültsége előtt.

lái faj osztályrésze. (A „Malakka” név valószínűleg a hasonló nevű fa nevéből származik, amely a Maláj-félszigeten nagy tömegben vadon tenyészik és keresett népi orvosságot szolgáltat.)

A hatalmas félszigetbe északon nyugat felől mélyen belenyúlik Burma, amelyről szintén sokat hallunk napjainkban, kelet felől Thaiföld, azaz Sziám, amely délebbre a félsziget egész szélességét elfoglalja. A politikailag fontos Brit-Malaya Sziámtól délre terül el: 750 km hosszú, legnagyobb széles-

sége pedig 350 km. Ha Maláj-félsziget-
ről beszélünk, a félszigetnek rendszeren

matok és maláj államok sorát találjuk.
(Az úgynevezett maláj államok ismét

Singaporei utca

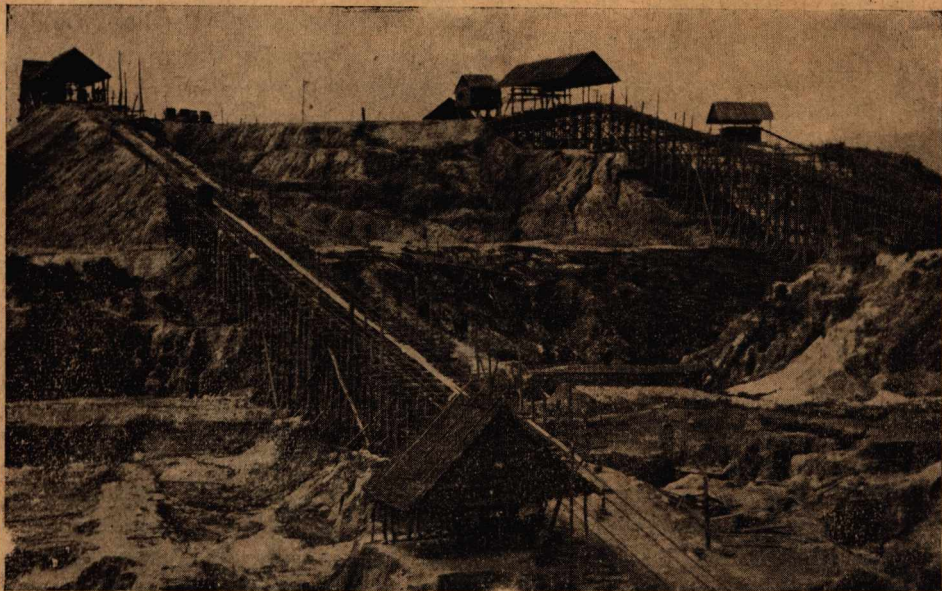
Kuala Lampur.

csak erre a déli részére gondolunk. Vall-
juk be, hogy keveset tudunk erről a
területről, amelyen angol koronagyar-

két csoportra oszlanak az angol politi-
kai felosztás szerint: szövetségesek és
nem szövetségesek.) Az bizonyos, hogy

rejtelmes ez a föld! Legnagyobb részben végtelen, átjárhatatlan őserdők borítják, hiszen az Egyenlítő közelében vagyunk. Háborítatlanul honos az elefánt, tigris, orrszarvú és vadbivaly. Hetven évvel ezelőtt fehér telepes nem fordult még meg a belső területeken, de jött a kaucsuk és halálra ítélte a buja növényzetet. Bevonult az európai gyarmatosító a kínai kihazsználóval együtt. A nagyszerű városoktól (Pe-

nak, néha egy-egy kígyó életének vetnek hirtelen véget a kerekek. Orchideás, pálmás, indákkal és liánokkal összekuszált örökzöld erdő a Teremtő és a Természet pazar parkja! Ahol nincs erdő, ott ültetvényeket látunk. Főképen gumi, kókuszpálma, milliószámra ananász- és rizsföldek. Mielőtt az ültetvény létrejött, minden bozótot, gazt gondosan el kellett égetni, mert különben egy-két év múlva újra állna az erdő.

Maláj-szigeti ónbánya

nang, Kuala Lumpur, Ipoh, Johore Bahrum Taiping), a remek autótaktól napi járásnyira még ma is érintetlen erdőket és fákon lakó vadembereket találunk. A pompás túraautó előtt tigris ugorhat át az úton, vagy vadelefánt miatt kell a sebességet hirtelen mérsékelni. Ha a motor zaja elhal, megremegtet a vadállatok ordítása, de ha megy a gépkocsi, a két oldalon elterülő sötét erdő azt a hatást kelti, mintha csodálatos parkban vinne az út. Az útjelző táblákon sokszor majmok tanyáz-

A Maláj-félszigetnek a lakossága közel ötmillió. Fele maláj, fele kínai és csak mintegy 20.000 európai. Természetesen a kínaié, Kelet zsidójáé a vezetőszerep. Övék a kereskedelem, övék az ültetvények legnagyobb része. A járt utaktól nem messze kezdetleges, őslakó, vadon élő törzsek embereivel találkozunk. Természetesen a fejlődés tart. Az ismeretlen vidék és nép egyre kevesebb, a műveltség egyre terjed. Az őslakókat a malájok a XIII. századtól kezdve szorították háttérbe. Az első európaiak a

XVI. században a portugálok voltak, míg 1641-ben a hollandok foglalták el Malakkát. Az angolok jóval később: 1819—1826-ban fészkeltek be magukat Penangban és Singaporeban. Míg a kínaiaknak az üzlet, az angoloknak a sztratégiai pontok voltak a fontosak. A félsziget legdélibb csúcsánál fekvő Johore Bahru-tól vezet az említett töltés Singapore szigetére, melynek déli részén van Singapore városa és kikötője. A töltés 20 m széles, az úton kívül két vasúti sínpár is vezet rajta. 25 km út a szigeten és benn vagyunk a városban. Singapore tengeri és sztratégiai fontosságát jól ismerjük! A városnak ma mintegy félmillió lakosa van. Ki hinné, hogy 1819-ben a partra szálló angolok csupán 200 lelket találtak! Egy évszá-

dad alatt Kelet legnagyobb kikötője lett, ahol évente átlagosan 20 millió tonnányi hajó fordul meg. A városban a forgalom óriási: autók, autobuszok, villamosok és riksák szaladnak az utcákon, nem is csoda, mert békeidőben átlag 100 hajó fut be naponként. Ezeknek a közönségéből él a városnak a fele: fizetni mindenért sokat kell Keletnek talán legdrágább helyén.

A békeidők vázolt képe bizonyára megváltozott mostanában! A háború átmenetileg más szabályokat ír elő, mint a békés évek. De tudnunk kell, hogy a világ jobb elrendezéséért folyik a mostani nagy harc és a Maláj-félsziget Singaporeval együtt meg fogja találni a további fejlődés útját. B. L.

Letűnt idők nyomában

Írta: **Bruoth János.**

Egy napon megérkezett Kerekes Ferenc. Az ünnepélyes fogadtatásra Sándorral és Imrével mentem ki elébe, mert hiszen a mi osztálytársunk volt. Gyuri, Géza és az öcsém otthon várták a fiú érkezését. Bennünk nem nagyon dühöngött a tudományszomj, ellenben Kerekes Feri már akkor a tudományok művelője vala. Ezért általában Kis Tudós volt a beceneve, vagy „Csupa e”, mert nevében hemzsegett az „e” betű.

Szóval egy tudóssal meggyárapodva, szőttük a terveket, hogy a nyári vakációt minél változatosabbá tegyük.

Egyik délután a kertben sziesztáztunk. Géza a függőágyban szunyadozott, Sándor pedig egy fűszállal piszkálta az orrát. Mi gyönyörködve fi-

gyeltük, hogy a békésen szendergő jámbor fiú nagy horkanásokkal hessegeti a képzeletbeli legyet.

Kerekes egy nagy könyvben böngészett. Egyszerre csak megszólalt:

— Tudjátok-e, hogy a Kerekdomb ókori temetkezőhely volt?

— Nem tehetek róla — válaszolt Sándor bölcsen.

Kis házitudósunk a levegőbe meresztette a szemét és folytatta:

— Érdekes dolgokat lehetne ott találni.

— Mit? — kérdeztük.

— Régi cserépedényeket, fegyvereket...

— Aranyat nem? — érdeklődött Sándor.

— Talán azt is.

— Hű, a mindenit — ugrott fel felvillanyozódva Gyuri. — Ragadjunk ásót és lapátot, aztán gyerünk.

— Mi? Micsoda — kérdezte pislogva Géza, aki most ébredt föl.

Elmondtuk neki az esetet. Ő húzódott, hogy hát minek mennénk.

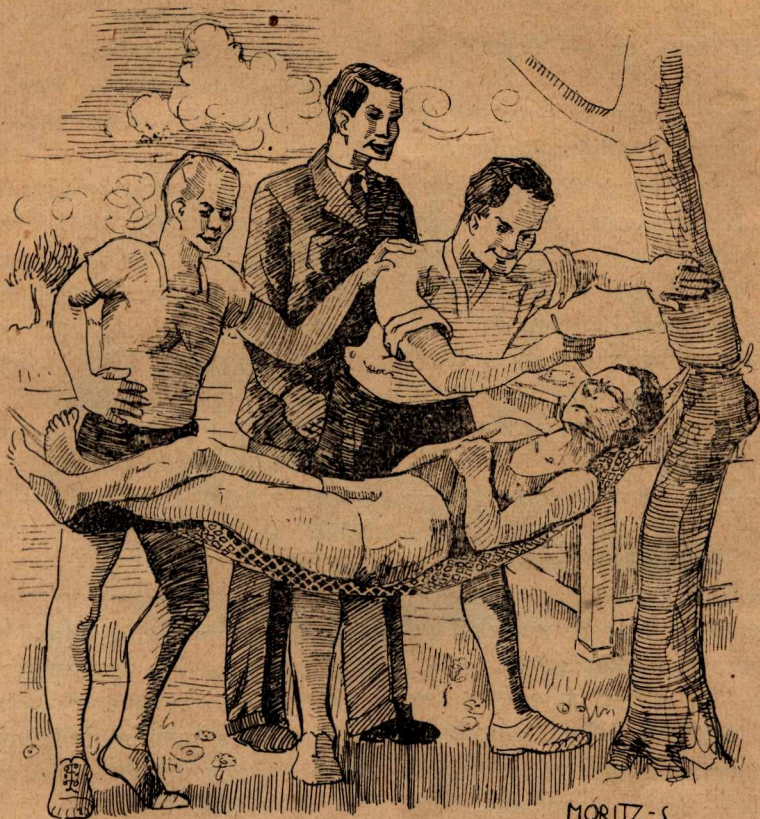
— Mi-nek? — utánozta gúnyosan

hogy lehet — mondta fenyegető hangon Gyuri.

— De kérek...

— Csend! — intette le a vitát könnyörtelenül Sándor. — Azt mondtad. Pont.

A kis tudós kétségbeesetten elhallgatott.

Sándor egy fűszállal piszkálta az orrát...

Sándor. — Van neked fogalmad, te tökfilkó, hogy mennyi aranyat lehet így találni, egy királysírban pl.

— Nem biztos — akadékoskodott tovább Géza, aki a kényelmét féltette.

— Öcsém, ha Kerekes mondja — nyugtatta meg Sándor.

Kerekes tiltakozott.

— Ne tagadd, Kerekes, azt mondtad,

Fölszedelődzködtünk. Ki lapátot, ki ásót, csákányt, kapát vitt és elindultunk kincset keresni. Géza gondoskodott, hogy legyen uzsonna is. Tárgyalgattuk, hogy ki mit csinál a talált aranyakkal.

— Én autót veszek — mondta Gyuri.

— Én kiadom a verseimet — szolt Imre, a poéta.

A rosszmájú Sándor nem mulasztotta el az alkalmat, hogy meg ne jegyezze sokatmondóan:

— Na hiszen!

— Mi az, hogy na hiszen?! — csatant föl a kitűnő költő.

— Nem fogja azt, öregem, még a szedő sem elolvasni.

— Kikérem magamnak. Az én írói tehetségem...

— Fabatkát sem ér — fejezte be Sándor.

— Veled nem érdemes beszélni, te *inunteligens* vagy — dühöngött Imre.

— Mi-cso-da? — kérdezte vigyorogva Sándor. — *Inunteligens*? Miért nem mindjárt *ninuntelligens*, vagy *ninon*. *Ninon*, lach mir einmal zu... — énekelte Sándor harsány hangon.

A feltörő nevetésben elveszett Imre hangja. Rákvörös arccal fenyegette Sándort, az persze nem zavartatta magát.

— Na, ott van Kerekes temetője — mondta Gyuri.

— Te — szólt Sándor Kerekeshez — ha nem találunk aranyat, te Kerekes Ferenc, megverlek, lepesre verlek.

— Hogy vered? — kérdeztük.

— Laposra. De neved tele evei, ez rendesebben megfelel neked, nemde.

— Kikérem magamnak, hogy családi nevemből gúnyt űzzél — pattant föl a kisfiú.

— Ejnye, ejnye de lehetetlen ember ez a kereketlen gyerek — szavalt az örök tréfamester. — Hehehe, nevetnem kell.

— Hadd el. Nem érdemes ezekkel szóba sem állni — szólalt meg Imre, az imént megsértett költő.

— Ne te ne — kacagott Sándor. — A poéta és a tudós. Irta és zenéjét szerzette Kerekes és terse.

— Mi? — kérdeztük nevetve.

— Társa.

Ilyen kedélyes beszélgetés közepette értünk el az említett dombhoz.

— Hol kezdjük? — tanácskoztunk.

Itt már Kerekes volt a mester. Ő vette át a vezetést. Holmi futóárkot vagy kereső árkot kellene ásni, nem tudom, hogy mi a hivatalos neve.

— Csak óvatosan, óvatosan — buzgólkodott a kis tudós.

Izzadva dolgoztunk. Egy órai megfeszített munka után Géza letette az ásót:

— Nem érdemes tovább kínlódni — mondta szuszogva.

Hát ami igaz, az igaz. Az eredmény eddig néhány cserépdarab és pár korhadt csont volt. Barátságtalanul nézegettük Kerekest. A kisfiú kényelmetlenül izgett-mozgott:

— Türelem, türelem — mondta.

— Türelem, de meddig?! — robbant ki az indulat Gyuriból. — Hordjuk el talán az egész dombot. Te aranyat ígértél.

— Fiúk, én nem...

— Ne-e-em? Még tagadod — kérdezte fenyegetően az öcsém.

Aligha nem megverték volna a tudóspalántát, ha meg nem jelenik Sándor. Kezében egy újságpapírba csavart csomagot tartott.

— Na, gyerekeim, ezt nézzétek meg — mondta hengegve és lassan, élvezve a türelmetlenségünket, bontotta elő a titokzatos valamit.

Egy koponya volt! Valódi halálfej! Rosszindulatúan vigyorgott ránk. Kiderült, hogy Sándor megúnta ezt a kilátástalan küzdelmet és külön utakon indult régészkedni. Útmutatása nyomán kezdtünk mi is ásni és rövidesen még egy koponyát és három többé-kevésbé ép

cserepedényt találtunk. No meg azután egy rakás rozsdás vasat. Kerekes tartott is egy előadást, hogy melyik micsoda. Minket azonban nem nagyon érdekelt. Megettük a magunkkal hozott uzsonnát. Kerekes beszélt, neki nem maradt semmi.

Amint az utolsó falatokat nyeldestük lefele, Kerekes is elhallgatott, távol-

hosszabb gallyat. Rátűztük az egyik koponyát. Az út kanyarulatánál a bokrok mögé húzódva megállt Sándor. Mi többiek, lejjebb, kb. száz méterrel helyezkedtünk el, szintén a bokrok alá hasalva. Az volt az elgondolás, hogy amint a lányok felérnek, Sándor előtolja a koponyát és mozgatni fogja. A lányok bizonyosan megijednek. Elszalad-

A leányhad egy pillanatig dermedten bámult...

ból gyanús hangfoszlányokat hozott felénk a szél. Kinéztünk a fák közül. Egy csapat fehér ruhás lány közeledett az erdő felé. Közben nagy buzgalommal, de meglehetősen hamis hangon énekeltek. Imre rögtön a nyakkendőjét igazgatta. Ez a gigerli, még nyáron is nyakkendőt hordott és mindig rendesen felöltözött, mikor nekünk csak egy szandál, nadrág és egy rövidujjú ing volt az öltözetünk.

— Ha esetleg idejönnek — mondta izgatottan Sándor —, lesz egy kis tréfa.

Elmondta a tervét. Vágtunk egy

nak. Mi pedig vad ordítózással előtörünk a bokrok mögül. Segítette tervünket az is, hogy az erdőben félhomály volt, ahol egy mozgó halálfej nem lehet a legbarátságosabb látvány.

Úgy is volt. Jöttek szép lassan a kislányok. Öten voltak. Énekelgettek és közben virágot szedgettek. A patikus lánya éppen annak a bokornak a tövéből tépett le egy harangvirágot, amelyik mögött én kuksoltam. Nagy kedvem lett volna elfogni a kezét. Lett volna riadalom bizonyára. De nem lehetett elrontani a haditervet. Mikor el-

érték a kritikus ponthoz, Sándor ki-
dugta a botra tűzött koponyát. A pap
nagyobbik lánya vette először észre.
Rémülten fölsikoltott, elejtette a virág-
csokrot és reszkető kézzel mutatott a
szörnyű jelenségre. A leányhad egy
pillanatig dermedten bámult, majd nagy
kiáltozással megfutamodott visszafelé.
Mi pedig borzalmas indiánüvöltéssel
ugráltunk ki a rejtekhelyünkről és el-
kaptuk a menekülőket. Persze az ijedt
védekezésben elcsattant egy-két nyak-
leves is. Hanem aztán, mikor megismer-
tek bennünket, jött az igazi hadd el
hadd. Volt ott olyan hangzavar, mint
Bábelben sem különb. A sok lány egy-
szerre szidott minket. Elnevezvén min-
denféle lelketlen csirkefogóknak.

De aztán lassan csak megbékültek.
Végül ők maguk nevettek a legjobban
ijedelmükön. Bár elhangzott egy-két
olyan megjegyzés is, hogy ők nagyon
jól tudták azt, hogy ez csak valami
tréfa lehet. Sőt a jegyző lánya nagy
hetykén kijelentette, ő abban is biztos
volt, hogy csak mi lehetünk ludasok a
dologban. Csak azért játszották meg a
nagy rémületet, mert nem akarták a
játékunkat elrontani. Mikor egy hét
mulva elmesélték nekem ezt az esetet,
a faluban már úgy festett a dolog,
mintha önagságáék már az országúton
tudták volna, hogy itt fönt milyen meg-
lepetés vár rájuk. Nem akartam az örö-
müket elrontani azzal a szerény meg-
jegyzéssel, hogy hiszen mi is csak akkor
gondoltunk rá, mikor már ők a hegy
fövében voltak.

Mindenesetre a kimagyarázkodások
után egy nagyon kellemes délutánt töl-
töttünk el ott az erdőben. E kellemesen
eltöltött délután eredményeként más-
nap kistornyai stb. Tornay Imre írt
három verset, melyben nagy szerep ju-

tott a nyárnak, az erdőnek, a daloló
madárnak, virágoknak és az ifjúságnak,
de nem utolsó sorban a patikusék Évá-
jának..

DIÁKESETEK

A krokodilus.

Természetrajzórán hangzott el a következő
érdekes felelet: A krokodilus olyan *délszaki*
növény, mely az *egyenlítő partjain* él.

Csekme Pál, Budapest.

A rókakutya.

— Mondj egy kutyaafaját! — mondja a
tanár úr az egyik fiúnak. A felszólított hamar
kész a válasszal: A farkaskutya. Erre gyorsan
jelentkezik egy másik is. A tanár úr őt is
megkérdi. Ez erre így felel: A rókakutya.

Perl János, Budapest.

Mi lesz velünk?

Kémiaórán a tanár úr az acetyléngyártást
mutatja be. Az egyik fiú aggodalmaskodva
megkérdezi, hogy nem robban-e fel a gáz. A
tanár úr megnyugtatja, hogy nem lesz semmi
baj. De a diák tovább nyugtalankodik: Mi lesz,
ha mégis felrobban. A tanár úr nyugodtan vá-
laszol: *Akkor legfeljebb az ujságba kerülünk.*

Kéry János, Budapest.

Preparálás.

Pali, osztályunk nagy kémikusa, latin óra
alatt éppen kémiával, az elemek vegyértéké-
vel foglalkozik. Gyorsan leírja a latin szót és
újra belemélyed kémiai számításába. Hirte-
len észreveszi, hogy a szövegben van egy szó,
melynek nem tudja a jelentését; megkérdezi
hát gyorsan: Tanár úr, kérem, *trucidonak*
mennyi a vegyértéke?

Kelemen Tamás, Budapest.

Milyen állatok élnek Afrikában?

Milyen állatok élnek Afrikában, kérdik
Jóskától. Ő könnyen megfelel rá: Az oroszlán,
tigris és *ricinus* (rinoceros helyett).

Mayerik Károly, Békéscsaba.

HÁZI ÁHÍTAT

Énekeljünk: 176, 189, 191, 174, 207. (Dunántúli Ker. Énekeskönyv.)

Kegyelem, irgalmasság és békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól. Ámen.

Olvassuk el a következő szentirási ígéket:

1) Márc. 8—14. Kolossébeliekhez 1:21—23. v. Roségger „Alom” c. költeményében felvonultatja az Örökkévaló előtt az emberiség nagyjait: Mózes, Nagy Károlyt, Napoleont. Utójárja pedig az Egyszülött Fiú, Jézus áll oda az Atya trónusa elé és tőle is azt kérdi az Isten, amit a többtől kérdezett: „mit adtál te az embereknek?” „Békességet”, feleli Krisztus. „És hogy éltek azzal”, kérdezi tovább az Isten. „Krisztus — erre — nem felelt. Átlyukasztott kezébe temette arcát és sírni kezdett.”

A költőnek igaza van. Jézus csakugyan békességet hozott a világra. Ezt bizonyítják többek között a köv. íráshelyek: Ézs. 9:6., Luk. 2:14., Ján. 14:27. És ezt igazolja Pál apostol is. Már a 20. versben is azt írta, hogy az Isten Krisztus keresztyének vére által békességet szerzett és Ő általa akar mindent megbékéltetni Magával, és most a 21. versben újból a békességről beszél. Ha ezt a két verset összehasonlítjuk, megállapíthatjuk, hogy miképpen akar az Isten mindent megbékéltetni Magával a Krisztusban. Úgy, hogy a nagy mindenségben belül mindent egyenként és személyenként vesz sorra és külön-külön beszél a lelkünkre s részeltet bennünket kegyelmében.

A költőnek abban is igaza van, hogy a Krisztus által szerzett békesség nem érte még el a kívánt eredményt a földön. Ezt igazolja az egész világtörténet, a mai háború és az is, hogy alig van ember, kinek ne lenne haragosa.

Csak azt nem mondja meg a költő, hogy miért következett be ez a kudarc. De Pál apostoltól ezt is megtudhatjuk, mert ő elmondja nekünk, hogy mi a békesség forrása, feltétele és célja. Forrása: a Krisztus kereszthalála, feltétele: a Jézus Krisztusba vetett hit és reménykedés, célja: hogy szentek, tiszták és feddhetetlenek legyünk. Azért nincs nekünk békeségünk, mert ezeket nem vesszük komolyan számba. A békességre minden ember vágyakozik, de a Krisztus kereszthalálával alig van, aki igazán törődne, a hite pedig a legtöbbnek igen gyöngye lábán áll és ugyan hányan vannak,

akik feddhetetlenségre törekszenek. Ezért van háborúság a világon és nem béke. De éppen ezért vegyük komolyan az Ige intelmét s ebben a böjti időben keressük és találjuk meg a békesség útját, amelyet az Ige olyan világosan megjelöl, mikor megmutatja nekünk a béke forrását, feltételét és célját.

2) Márc. 15—21. Kolossébeliekhez 1:24—29. v. Állandóan tapasztaljuk azt, hogy az emberek és a már emberszámba menő nagyobb diákok is, nem becsülik eléggé az egyházat. Ez nemcsak azért van, mert nyilván és tagadhatatlanul vannak az egyháznak is bűnei és rossz szolgálói, hanem azért is, mert nem tudják, hogy mi voltaképpen az egyház. Már az efézusbeliekhez írott levél magyarázatokor említettük, hogy még igen széles látókörű emberek is csupáncsak emberi intézménynek tartják. Úgy látszik, hogy ez a tévelygés már igen korán megkezdődött, mert Pál apostol szinte állandóan hangoztatja, hogy mi az egyház. És jóformán mindig ugyanazt mondja: az egyház Krisztus teste. Nagyon jól kifejezi ezzel azt, hogy az egyházi nem evilági dolog és ezért igen meg kell becsülnünk. Annnyira, hogy ha kell, mint Pál apostol, még szenvedni is készek legyünk érte. Minden jó keresztyének kész kell lennie erre, de különösen azok, akik az Isten és egyház szolgálói: lelkészek akarnak közületek lenni, úgy készüljenek erre a szent hivatásra, mint amellyel legtöbbször nyomorúság, szenvedés, lenézés, megvetetés és szegénység jár együtt. Viszont vele jár a legnagyobb gazdagság is, amely nem arany, nem ezüst, nem csillogó drágakő, hanem Isten Igéje. Azt tapasztalhatjuk, hogy erről se tudják az emberek, hogy micsoda. Mert ha tudnák, lehetetlen, hogy annyiféle más úton-módon igyekeznének Istent megtalálni és megismerni. Ugyanis, aki az Istent, az Örök Titkot ismerni akarja, csak az Igéből ismerheti meg. Mert az Ige nem más, mint az Isten titkának a feltárása. Ebben árulja el az Isten azt, hogy igazán van, s egyszerre hatalmas Úr és kegyel-

mes mennyei Atya. Pál még arra is utal, hogy hogyan jut ez az Igében fölfedett titok a mi tudomásunkra. A prédikáció által. Ezzel sincsenek tisztában az emberek. Pál azonban egy rövid vonatkozónév mással a lényegére tapint, azt írja, „akit mi prédikálunk“. Ez az „aki“ a Jézus Krisztus. Tehát nem valami világi vagy vallásos tan áll a prédikáció középpontjában, hanem az élő Krisztus, akit (és nem akiről) mi azért prédikálunk, hogy minden embert tökéletesen állassunk elő a Krisztus Jézusban.

Ezen a héten tehát jó lenne, ha tisztáznánk a magatok számára, hogy mi az egyház, mi az Ige és mi a prédikáció s mit jelentenek ezek a számotokra.

3) Márc. 22—28. Kolossébeliekhez. 2:1—8. v. A prédikáció sokszor tusakodásból születik meg. Különösen akkor, mikor ismeretleneknek kell prédikálnunk, mert ilyenkor nehéz betöltenünk azt a feladatot, melyre jóformán minden prédikációval kapcsolatban kötelezve vagyunk. 1. Vigasztalunk kell a lelkeket. Alig van ennél próbásabb feladat. Még azokat is nehéz megvizsgálatnunk, akiknek ismerjük a szívük titkát, hát még azokat, akikről tulajdonképpen még azt sem tudjuk, hogy mi a bajuk, mert nem ismerjük őket. 2. Az értelmet meg kell győznünk a prédikációban. Ez is rendkívül nehéz, mert az értelem igen macakodó és beképzelt. Ezért ismernünk kell az ellenvetéseit már előre s kérdéseit tisztán kell látnunk. Micsoda roppant feladat ezért teljesen ismeretleneknek prédikálni! 3. A prédikáció legfőbb feladata az Isten titkának a megismertetése. A titkokat csak ismerősök körében szoktuk elárulni. Jézus maga mondja, hogy a drágakövek nem valók a disznók elé, mert azok megtapodják azt. Micsoda tusakodást jelent azért az, ha ismeretleneknek prédikálunk, hiszen nem tudhatjuk róluk, hogy vajjon méltók-e az igehirdetésre. Pál apostol is ezért küzdök, miközben ezt a levelet és azt a számunkra ismeretlen másikat, a laodiceabelit, írja. Mert rossz híreket is hall a gyülekezetekről, meg jókat is. Erősen latolgatja a dolgokat, keresi a megfelelő hangot, egyszóval tusakodnak. A ti prédikátoraitok is sokszor így tusakodnak, mikor nektek, ifjúságnak készülnek hirdetni az Igét, mert nehéz benneteket kiismerni. Bizony sokszor segítségére lehetnétek papjaitoknak, ha engednétek zárkózottságotokból és őszintén elmondanátok magatokról egyet-mást. Gyakoroljátok magato-

kat az őszinteségben ezen a héten! Az Istennel és az emberekkel szemben is legyetek nyitlak!

4) Márc. 29—ápr. 4. Kolossébeliekhez 2:4—9. v. Említettük már, hogy nem tudjuk biztosan, milyen vallási eltévelyedés fenyegette a kolossébelieket, mert csak a levél célzásaiból állapíthatunk meg valamit. De akárhányféle tévtanítás környékezte is meg őket és ha az egyes tévtanítók bölcselkedései között voltak is árnyalati különbségek, az bizonyos, hogy abban valamennyien megegyeztek, hogy Jézus istenségét mind támadták. Egyesek talán az Atyaistennel magával, mások talán az angyalokkal, egyebek pedig esetleg a görög istenekkel és bölcselkekkel, vagy holmi keleti vallásalapítókkal, talán Mózeszel és a prófétákkal hasonlították össze a mi Urunkat és az összehasonlítással minden áron azt akarták bebizonyítani, hogy semmiképpen sem lehet ő Isten. A különböző tévtanítóknak a kolossébeliek, úgy látszik, még ellenálltak, mert különben nem emlegethetné Pál a Krisztusba vetett hitüknek erősségét. De az is valószínű, hogy némelyek már leszakadtak a gyülekezet testéről s félő volt, hogy mindig többen lesznek a hitehagyók. Ezért tölti el Pált az aggodalom s ezért hangsúlyozza oly sokszor és hevesen, hogy ne hagyják magukat becsapni, mert Jézusban lakozik az istenség egész teljessége testileg.

Ezt jó lesz nekünk is megjegyeznünk, mert mi is körül vagyunk véve mindenféle tévtanítással és bölcselkedéssel a Jézus Krisztusról (pl. a különféle krisztusregények). De különösen most, nagyhéten, jó lesz ezt emlékeztünkbe vésnünk. Mert Jézus soha életében nem látszott annyira csak embernek, mint mikor megfeszítették, meghalt és eltemették. Ekkor még a tanítványok is megbotránkoztak benne, amint ezt ő előre megmondotta, megbotránkoztak, azaz nem hitték, hogy Isten, Istenfia. Mert ugyan ki képes azt emberi ésszel felfogni, hogy aki Isten, az meghal. Mégis ez történt! És hála Isten, hogy így történt, mert ez által váltattunk meg! Ezért, amit a nagyhéten még maguk a tanítványok sem hittek, mi bátran valljuk az apostollal: Bizony igaz, hogy Krisztusban lakozik az istenség egész teljessége testileg!

5) Ápr. 5—11. Kolossébeliekhez 2:10—15. v. Pál apostol ezekkel a versekkel fejezi be levelelnek azt a részét, amelyben azt akarta be-

bizonyítani, hogy Krisztus feljebbvaló minde-
neknél, azért, hogy visszatartsa a kolossébelie-
ket a Jézustól való elszakadástól. Amit itt ol-
vasunk, ez az apostol utolsó próbálkozása
azért, hogy a híveket megmentse. Első pilla-
natra elvont elmélkedésnek látszik ugyan kü-
lönféle dolgokról, keresztségről, megváltásról,
új életéről, stb. De csak első pillanatra. A való-
ságban az apostol minden szava argumentum
ad hominem, azaz a kolossébelieknek szóló
személyes érv, mely azonban minket is eltalál.
Elszórtan már eddig is találkoztunk az apos-
tolnál ilyen argumentálással, de itt most mást

se tesz, mint ezt. Szinte személyeskedik.
Mintha azt mondaná: ti, akik a Krisztuséi
vagytok, mert az ő nevére kereszteltettek meg,
ti, akik holtak valátok a bűnökben, de az Isten
Jézusért megbocsátotta minden bűnötöket és
megelevenített titeket, ti, akikért az Isten fel-
támasztotta Krisztust a halálból húsvét napján,
még ti akartok elszakadni a Jézustól és kétel-
kedtek abban, hogy valóban Isten Ő! Nem, ez
iehetetlen! Ti Ő benne vagytok és maradja-
tok is meg Ő benne, járjatok Ő benne!

Bizony, maradjatok is meg Ő benne és jár-
jatok Ő benne!

Imádkozzunk:

Úr Isten, mi mennyei szerelmes szent Atyánk, hálát adunk mi tenéked a
te megmondhatatlan nagy irgalmasságodért, hogy a te egyetlen egy szent Fiadat
nem kímélted, hanem a mi rútságos és sok bűnünket ez világra bocsátottad, a
hitetlen zsidók és pogányok kezébe adtad, megcsúfoltattad, arcúl csapdostattad
és megpökdöstetted, megostoroztattad, töviskoronával megkoronáztattad, a ma-
gas keresztfán a két tolvaj között megfeszítettted, drága szent vérét kiontattad és
halálra bocsátottad. — Kérünk is tégedet, add minékünk azon te szent Fiadnak
kínszenvedéséért és haláláért a Te Szent Lelkedet, hogy a mi bűneinknek nagy
és rútságos voltát valóban ismerhessük, és a te szent Fiad ellen való haragodtól
megrettenvén, minden bűnt megútálhassunk, hogy a te szent Fiad vére hullásá-
nak és halálának általa teelötted megigazulhassunk, és az örök boldogságban ré-
szesek lehessünk. Amen. (Bornemisza imádsága a Keresztúri Agenda szerint.
1598.)

Önálló imádság.

Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy ...

Énekeljünk:

Dicsőség mennyben Istennek ... (Dunántúli Ker. Énekeskönyv. 1. ének.)

BIBLIAI KÉRDÉSEK

Március havi kérdéseink:

I. Melyik próféta mondja Jézusról és hol:
„békességünknek büntetése rajta van”.

I. Kor. 1: 23. Hol mondja Pál apostol: „Mi pedig Krisz-
tust prédikáljuk, mint megfeszítettet”?

Legy. besz. Hol mondja Jézus: „Ne adjátok azt, ami
szent, az ebeknek, se gyöngyeiteket ne hány-
játok a disznók elé, hogy meg ne tapossák azo-
kat lábaikkal”?

Jeremias 4. Melyik próféta mondja és hol: „Ne dic-
sekedjék a bölcs az ő bölcseségével, ... ha-
nem azzal dicsekedjék, aki dicsekedik, hogy
értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az

Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gya-
korlok-e földön”?

5. Hol mondja Jézus: „Maradjatok én ben-
nem és én is ti benneteket”?

Beküldési határidő: március 25.

Február havi kérdések megjejtése:

1. I. Tim. 1:2.

2. Másodikon: Ap. Csel. 16:6.

Harmadikon: Ap. Csel. 18:23.

3. Zsid. 1:4., I. Pét. 3:22.

4. I. Kor. 8:8.

5. Jel. 1:3.

Grünvalsky Károly.

Sportoljon-e a diák, avagy ne?

A polgári társadalom nagy része bizonyos ellenszenvvel viseltetik a sportolókkal szemben. Ugyanígy a tanári karok többsége — tisztelet a kivételnek — nem nagyon szereti azt a tanulót, aki sportol. Így azután nem is csoda, ha a legtöbb diák maga nem igen mer sportolni, hanem csak titokban szurkol, olvassa a zöld ujságot, és sóvárogva lesi, figyeli a „nagyok” teljesítményeit. Arra egyáltalán nem is mer gondolni, hogy talán ő maga is lehetne ilyen „nagy”...

Felmerül tehát önkéntelenül a kérdés: Sportoljon-e a diák, avagy ne sportoljon?

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy mit is nevezünk sportolásnak. Azt-e, amikor valaki mindenbe belekóstol, tehát, hogy úgy mondjuk, — szórakozik, vagy azt, amikor csak arra a sportágra „fekszik rá”, amelyre tehetsége kényszeríti.

Láthatjuk, igen fontos dolog, helyesen megválasztani azt a sportágat, amely testi és lelki felépítettségünknek a legmegfelelőbb. Nem azt értjük ezen, hogy azt a sportot válassza ki mindenki, amelyikben szerinte a legkevesebb munkával érhet el eredményeket, mert abban még nem nagy a versengés, hanem azt válassza, amelyikre a legalkalmasabb, amelyikhez tehetsége és kedve is van. Egy bizonyos, hogy szorgalmas munkával — ha csak egy kis testi adottsága van valakinek — bizonyos átlagon felüli eredményt mindenki elérhet. Ha azonban ez a szorgalom megfelelő tehetséggel is párosul, akkor kiugrik társai közül és messze elhagyja azokat. Hogy melyik sportot válasszuk, azt helyes irányítás mellett — éppen a középiskolában — a legkönnyebb ki-

választani. Hiszen a testnevelő tanárok is sportemberek, és értenek is a sporthoz, tehát azoknak, akik a kezük alatt dolgoznak, fejlődnek, hamarosan meg tudják mondani, ki, milyen sportágban próbáljon szerencsét.

Tehát *sportoljunk?*

Igen! Még pedig erősen. Hogy miért, azt alább mondjuk el.

Tudjuk azt az általános természeti törvényt, hogy az erősebb legyőzi a gyengébbet. A testileg, vagy szellemileg gyenge elpusztul, elnyomják az erősek, okosabbak. Vagy ha nem is pusztul el, kénytelen meghúzódni a háttérben, szomorúan figyelni mások előretörését, és állandóan összehasonlítani a mások erejét a saját gyengeségével.

Ez az erőtlenség és visszavonultság azután sok rossz tulajdonságot hoz felszínre. Irigykedő, rosszindulatú és kárörvendő lesz az ilyen „gyenge”. Nézzük csak, az életben mit láthatunk? A testi hibában szenvedőben van valami ezekből a fentemlített rossz tulajdonságokból. Mindegyik arra vágyik, ami neki nincsen meg, és örül a lelke, ha az ilyen tulajdonságokkal rendelkező „barátjának” valamije nem sikerül. Közben pedig nincs ideje ahhoz, hogy észre vegye a saját értékeit, és fejlessze azokat mind a saját, mind a köz hasznára.

Különösen a mai időkben láthatjuk, mennyire hasznát lehet venni a „jó” sportembereknek.

Nem is olyan nagyon rég csak legyintettek, ha egy sportembert ajánlottak ide, vagy oda. Általánosan az a vélemény alakult ki, hogy a sportembereket nem lehet semmire sem használni. Bizonyos fokig igaz is volt ez... Tudniillik, a csak testi erejükből lett kiváló-

ságok rontották el teljesen a sportemberek hírét. Természetesen ezzel a kijelentésünkkel egyáltalán nem akarjuk azt mondani, hogy minden tanulatlan sportember ilyen volt. Azonban ezeknek nagyrésze okozta ezt a rossz hírt... Kétségtelen, hogy a művelt középosztályból kikerült sportolók a legkiválóbbak. Különösen kiválóak ott, ahol nem a testi erőn van a fősúly, hanem egy kicsit gondolkodni is kell, ravaszkodni,

az ellenfelet becsapni és különösen pedig a — csapatjátéknál. Ezeknek a sportembereknek kellett azután helyrehozni rossz hírüvéket. Most már annyira sikerült is, hogy sok helyütt örülnek, ha egy sportemberrel van dolguk, mert azok általában megbízhatóságukkal és szorgalmukkal tűnnek ki, — munkabírásukról nem is beszélve.

B. M.

Hadijelentések a tanár-diáklontról

— Valahol Magyarországon —

Márciusban, amikor a böjti szelek fújnak,
A nehéz csapatok végre szintén megindulnak.
Előjönnek a nagytankok, a behemót szörnyek,
Ha az ellen megpillantja, már reszketve szörnyed.
Amerre csak elvonulnak, nem nő fű a réten,
Nagy lövedékeket szórnak, láthatjuk a képen.
Lövegjök mind messzehordó, nincs előtte korlát
S a nyomukat messze jelzik törött lábak, bordák.
Pusztulás van a nyomukban, merre járnak, kelnek,
Ami az útjukba akad, mindent hengerelnek.

A főparancsnok megy elől s bár nincs rádiója,
Mégis a fülekbe harsog rettenetes szöje :
Ha jól látom, ott a fűben egy-két ember mozog,
Mivelhogy a talpam viszket, no majd rágázolok,
Libabőrös lesz erre az ellenfélnek bőre,
De a nehéz tankok tovább robognak előre.
Nem ejtenek soha foglyot, nincs kímélet bennük,
A megsemmisítő harc a legfőbb alapelvük.
Úgyhogy nyugodtan alhatunk legalább avégből -
Hírmondó sem akad itt a szegény ellenségéből.

Közli : Telek.

Három a kislány...

— Tudjátok — mondja Kati — rettentés csalódás ért tegnap. Ahhoz képest Szép Ilonkái is semmi. Pedig azt Vörösmarty is megírta. Képzeljétek, Pista megigérte, hogy megírja a házi dolgozatomat a Zrínyiász másodfokú metaforáiról és egy órára elhozza ide a sarokra. Majd inkább elkéredzkedik az utolsó óráról azzal, hogy segédrendőrtanonci ügyben az előljárásságra van idézve. Én persze már az utolsó órán kötötűkön ültem, folyton kinéztem az ablakon, de nem láttam. Az előadás végén sem találtam ott. Háromszor is el kellett sétálnom a kalapszalón előtt, míg végre feltűnt. Hogy el ne felejtsem, milyen csinos kalapok vannak kitéve. Van egy, ahol a kalapból nincs már semmi, csak egy csokor nyakkendő és beletűzve négy lilaszínű toll. Mint az indiánoknál. Hát mondom, végre feltűnt és ideadta. Képzeljétek, otthon kiveszem a borítékából és egy sor írás sem volt mellette. Pedig valami szép levelet, vagy verset mégis csak várhattam volna.

— Ez semmi — vág közbe Juci — estem én át már nagyobb csalódáson is. Még az őszi házidolgozat alkalmával megkértem egy távoli rokonomat, azt, aki tavaly a bálon is itt volt, hogy írja meg nekem. Mindig azt mondta, hogy jelese volt magyarból és a kisujjában van Petőfi egész költészete. Elhittem neki, mert szokott idézni is az ódáiból. Pl. hogy Te vagy, te vagy barna kislány szemem lelke fénye, meg azt, Rózsabokor a domboldalon. Hát, mondom, megbíztam benne, gondosan lemásoltam és vártam a jelest. Tetszett is a stílusa, hogy milyen gondos, szép mondatokban fejezi ki magát. A javításkor aztán kiderült, hogy az

egész dolgozat a tankönyvből volt lemásolva. A néni nagyon megharagudott, mert azt hiszi rólam, hogy én feltételeztem, ő nem ismeri a tankönyvet, pedig a minisztérium előírja, hogy a tanároknak ismerniök kell a bevezetett tankönyvet. S meg sem mondhattam neki, hogy én nem vagyok olyan rossz véleménynyel róla, hanem én nem emlékszem egészen minden egyes sorára. De nem is mer azóta ez a tisztelt rokonom a szemem elé kerülni!

— A legegyszerűbb dolog — mondja Marika — a papához fordulni. A papák már komoly emberek és megbízhatók. Én azt szoktam mondani, hogy fáj a fejem s ő aztán erre megírja. De mondjátok csak, melyik pártba léptetek be. A Mária-kám vagy a Pannikám pártba. — Én természetesen a Mária-kám pártján vagyok, az jobban tetszik. A Karsinak is. De nem azért, hanem, mert a név kötelez. Ugy-e, mégis lett szénszűnet? Csak kár, hogy ilyen rövid volt. Hiába, nálunk nem veszik még ilyen nehéz időkben sem komolyan a takarékoságot. Mit lehet egy hét alatt szénből megtakarítani. Alig valamit. Egy hónap jobban megfelelt volna nemzetgazdasági szempontból. Nekem is.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Mák Pista a husvétii számban megint jelentkezni fog. Addig is szives üdvözlétet küldi.

R. J., Bpest. A küldött két verset megkaptam. Verseid még bizony nem igen ütök meg a mértéket, de igen nagy jóakaratot látok bennük s bízom, hogy hamarosan írsz jobbakat is. Ha hely lesz, a rövidebbet, az esti imát közölni fogom majd.

V. L., Bpest. Verseidben tehetséget látok és az egyiket, az Akarom címűt, közöljük a jövő számok valamelyikében. Csak vigyázz a formára, öltöztess a szép gondolatot szép ruhába is. A másikat — bár a gondolata szép és igaz — nem lehet közölni, mert a kidolgozása nem eléggé költői.

B. J. Levélben kapsz választ.

A toll

A kontár kezében — bár aranyból légyen
Csak tárgy marad a toll, halott, élettelen.
És bár egyszerű lúdtoll légyen,
Megéled a mester kezében.
Mert nem az eszköz, a szellem a fő,
Melyből az élet az eszközbe jó.

Berecz József Nyíregyháza

A magyar nyelv szókincsét tudósaink 150—180.000-re teszik.

A berlini Fiziko-technikai Intézet gondos méréseket végzett az ú. n. kvarc-órával és ezek alapján megerősítette a csillagászok által az utóbbi időben gyakran hangoztatott nézetet, hogy a **Föld forgási ideje** és ezzel a napok és évek hosszúsága is ingadozik. A tudósok megállapították, hogy a Föld ma lassabban forog, mint évezredekkel ezelőtt. A forgás sebességének a csökkenése mindenesetre rendkívül csekély és egy évszázadban mindössze a perc töredékeire rúg, de három évezred alatt egy negyedórára növekedett.

A február 13-ára virradó éjjel dr. Kulin György, a svábhegyi csillagvizsgáló intézet tanársegéde **új üstökös**t fedezett fel a Coma Berenices csillagképben. Az üstökös nyolcadrendű, szabadszemmel még nem látható, de már kisebb távcsövel is megfigyelhető. Ugyanezt az üstökös, mint később kiderült, tőle függetlenül egy nappal előbb Bernasconi olasz csillagász is felfedezte.

Eddig **ismeretlen inka-várost** fedezett fel a cuscói erődtől délfelé folyó ásatások során Werner-Green svéd tudós. A város 3000 méter magasságban van a tenger színe fölött.

Európa legnagyobb vízalatti alagútját nyitották meg a napokban Rotterdamban. Az órisái alagúton becslések szerint évente 12 millió gépkocsi és 32 millió gyalogjáró halad majd át.

1940-ben a **német birodalomnak** 57.255 nyilvános püspökölője volt. Ezekben 200.235 osztály állott fenn, kereken 8.240 millió tanulóval és 199.261 kinevezett tanítóval.

Hollandiában találmányt szabadalmaztattak, amely lehetővé teszi, hogy erős szesztartalmú italokhoz vitamint adjanak anélkül, hogy a vitamin elvesztené hatását, vagy az ital ízét befolyásolná. Ezzel az eljárással sikerült például B-vitamin hozzáadásával az alkoholnak a véredényrendszerre való káros hatását ki-

küszöbölni. Ez a találmány különösen a gyarmatok lakossága szempontjából fontos, mert az eddigi kísérletek azt mutatják, hogy a **vitamin tartalmú alkohol** kitűnő gyógyszer a forró-égővi betegségek ellen.

Ásatások folynak Barcelona közelében, ahol egy görög-római alapítású város romjait ássák ki. A római várost annakidején még Julius Caesar alapította.

Kelkáposztából vadrepcével való keresztezés segítségével **olajnövényt** állítottak elő a német tudósok. A felfedezésnek tudományos körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Negyvenéves a hópalack, amelyet 1902-ben egy berlini üvegfüvő, Burger Reinhold, talált fel. A kísérleti üvegnek hópalackká való tökéletesítése már csak egy lépést jelentett.

Az emberiség lélekszáma az elmúlt három század alatt megnégyszereződött. Míg 1650-ben a Földön mindössze 465 millió ember élt, addig 1940-ben az emberiség 1830 millió egyént számlált. A legnépesebb világrész Ázsia, 945 millió lakossal.

A Krisztus előtti II. évszázadból való **görög eredetű márványszobrot** találtak 10 méter mélységben a földmunkások a római főpályaudvar átépítési munkálatainál.

1200 éves fennállását ünnepli ez évben **Erfurt városa**. Német Lajos már a IX. században tartott itt országgyűlést. A város egyetemét 1392-ben alapították. Az erfurti ágostonrendi kolostorban hosszabb ideig élt Luther Márton is.

Növényi hormonnal **nagyobb növéssre serkentik** a hasznos növényeket a német tudósok. A cukorrépa magja hormon-oldatba mártva nemcsak nagyobb leveleket és gyökereket hoz, hanem cukortartalma is emelkedik. Kiszámították, hogy a német cukortermelés húsz százalékkal növelhető a termőterület növelése nélkül. Egy ilyen hormonkészítmény már közforgalomba is került.

P. F.

ERDÉLY SZIVÉBEN

Útleírás pályázatunkon első díjat nyert.
 Írta: **Fehér Gábor** VI. o. t., Nyíregyháza.

Most, hogy a történelem igazságszolgáltató keze újra nekünk juttatta Erdély egyik felét, nekünk, magyar ifjúságnak, első feladatunkká ennek a kimeríthetetlen magyar kincsbányának a megismerése lett. Nem szabad elkövetnünk elődeinknek azt a hibáját, hogy a kezünkben levő nagy kincseket észrevétlenül hagyjuk, vagy gondtalanul elherdáljuk. Az ilyen viselkedés újra megbosszúlná magát egy új Trianon által. Vigyáznunk kell tehát és nagyobb szeretettel és megismerésvágygal kell viseltetnünk Erdély iránt, mint elődeink.

Azt a kirándulásmot, amelyet itt le fogok írni, még a „román” Erdélyben tettem. Azóta mindig nagy vágyam újra eljutni erre a vidékre, sajnos azonban a körülmények azt mindezeideig nem engedték meg. Élményeim leírásának a célja az, hogy másokban is olyan vágyat élesszek Erdély iránt, mint amilyent én magam is érzek.

Június 28-án kellett volna elindulnunk a kolozsvári Főtérről. Reggel fél négykor ott voltunk a kolozsvári Székely Társaság hivatalos helyisége előtt és ezzel megkezdődött kirándulásunknak legválságosabb, testet és lelket egyaránt próbára tevő napja. Gyönyörű nyári nap. Fél négykor leraktuk a csomagjainkat az aszfaltra, mert hiszen négy óra még messze van. Háromnegyedkor újra a nyakunkba szedtük a csomagokat, mert hiszen négy óra már közel van. Negyed ötkor leteszem a csomagokat. Apám szid, hogy majd az autobusznak várni kell rám. Három-

negyed ötkor apám is leteszi a csomagokat. Öt óra. Jön egy autobus. Csomag fel. Autobusz nem a mienk, csomag le! Félhatkor haza megyek reggeliért. Fél kilenckor jön az autobusunk. Fél tízkor elindulunk. Negyed tizenegykor a szamosfalvi repülőtér mellett, harminc kilométerre a várostól, vezetőnk fejéhez kap, hogy: „Jaj! Elfelejtettem magammal hozni a kocsigazolványt!” Vissza Kolozsvárra. *Háromnegyed tizenegykor* holtra fáradva végre indulunk.

A feleki úton gyönyörű, ősi majorházak és mintagazdaságok között haladunk. A feleki Kemény-kastély gyönyörű barokk bejárata előtt megállunk és megcsodáljuk az épület művészi vasmunkáit és a vasrácsokat. Nemsokára Tordán vagyunk, Erdély egyik legnagyobb gyártelepén, virágzó központján. Belvárosában ősi, tömör építkezéseknek, külvárosában franciás ízlésű villáknak a sorozata. Tovább megyünk. Nyílt mezőn, kb. négy kilométerre a várostól megállunk. Kiszállunk. Előttünk a tordai hasadék.

A tordai hasadékhoz meglehetősen meredek úton kell menni lefelé mintegy száz métert. Vegyes érzelmekkel megyünk, mert az úttól jobbra és balra háznagságú vándorsziklák vannak. Némelyik csak egy félméter részen éri a földet és az embernek az a meggyőződése, hogy egyszer csak megindul és leszalad a völgybe. Végre lent vagyunk. A tordai hasadék szépsége abban áll, hogy

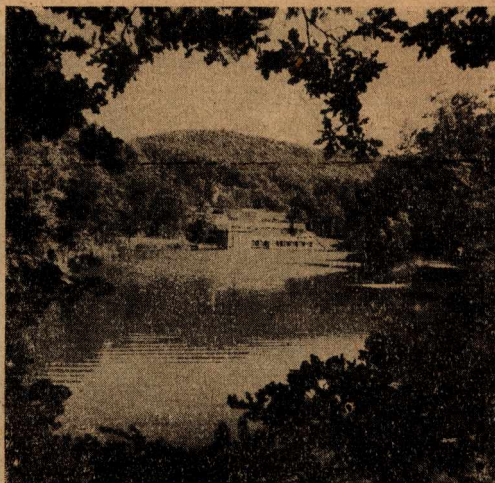
rendkívül keskeny és nagyon meredek. Néhol öt-hat méterre szűkül össze, úgyhogy a patak felé pallót építettek, mert gyalogjáróra már nincs hely.

Különös szerencsénk volt, mivel a hasadékot éppen a legszebb megvilágításban kaptuk. Hosszú ideig csodáltuk a napfény gyönyörű színhatásait a komor sziklákon. Végre azután vezetőnk felszólítására a gyönyörködő társaság felkerekedett, hogy megnézzék Erdély egyik legszomorúbb nevezetességű helyét, a Balyika-barlangot. Ez az a barlang, amely a török- és tatárdúlások idején a közeli népesség menedékhelye volt. A bejárat előtt az előbb érkezett magyar csapatok gyakran vívtak véres harcot a későbbben érkezett és szintén bemenni akaró magyarokkal. A barlang a híres Balyika harámbasáról vette a nevét. Bejárata rendkívül szűk. Két ember egymás mellett nem mehet be rajta. Néhány lépés után azonban óriási arányokban kiszélesül és szétfutó folyosóival akár több ezer ember számára is menedéket ad. Egy folyosóba mi is bementünk, de egy különös és félelmes körülmény megakadályozott turistakedvünkben. A lábunk alatti talaj ugyanis olyan furcsán döngött, hogy az embernek az volt az érzése, hogy egy nagy mélység felett jár, amely minden pillanatban beszakadhat. Ezt a különös érzést kivétel nélkül mindenki megerősítette, hogy azonban mi itt a valóság, annak nem volt időnk utánajárni.

Megtekintettük futólag még a hasadék északi részét is. Ez már nem olyan meredek, de sziklás vadságával épp olyan szép, mint a déli, magasabb rész. Visszamenve autóbuszunkhoz, gyönyörű hegyes vidéken haladtunk a vadregényes Verespatak felé. Balra elhagytuk a tüként kiálló boszorkánysziklát. Vezetőnk megemlítette, hogy az előző esztendőben két székely cserkész megmászta ezt a szörnyű sziklát és kétnapi ottartózkodás után szerencsésen hazajött. E vállalkozás félelmes voltát akkor értjük meg, ha tudjuk, hogy a sziklának a teljes magassága 100 méter. Tovább menve, balkéz felől láthatók az egykori dáciai római aranybányáknak a fennmaradt nyomai. Egy hegylánc van keresztül-kasul fúrva alagutakkal, barlangokkal. Mint mindenütt, úgy itt is a nép fantáziája túlozza e vályatok nagyságát. Vannak, akik többkilométeres földalatti folyosókról beszélnek. Ez túlzás, azonban az bizonyos,

hogy az egykori római bányászat maradványai bátran nevezhetők gigásziaknak.

Verespatakon vendéglőben töltöttük az éjszakát. Másnap hajnalban az Aranyos patak völgyében folytattunk utunkat. A természetől bőven feldíszített völgy a tudós számára is paradicsom, mert a szó teljes értelmében tele van a régi római aranybányászat emlékeivel. Az aranymosás még ma is ezrek keresete ezen a vidéken, és egy-egy nagyobb aranyrög feltalálása mindig újabb tápot ad az emberi kincsszomjnak. Az Aranyos völgyét elhagyva, jobbkézre láttuk a világhírű Detonátát, amely egy, a kristályo-

Szováta fürdő. — Vermes M. felvétele.

sodás állapotában kialakult meredek sziklafal.

Az Érchegységet hátrahagyva, autónk Déva mellett, a Maros partján haladt felfelé. A Mezőségen voltunk. Egy darab ideig még balkéz felől látszottak az Érchegység komoly csúcsai, azonban Székelykocsárdtól kezdve ezek is elmaradtak. Alföldön mentünk tovább. Bácskának is becsületére váló búzátáblák rengtek körül bennünket. Valóban alig lehet elképzelni olyan országot, amely annyi változatosságot és annyi ellentétet egyesítene magában, mint Erdély. Közben olyan eredeti magyar kultúra van mindenütt, amelyet az Alföldön is csak ritkán látni.

Kétségtelen, hogy az erdélyi magyar kultúrának Kolozsvár a legnagyobb hajtása,

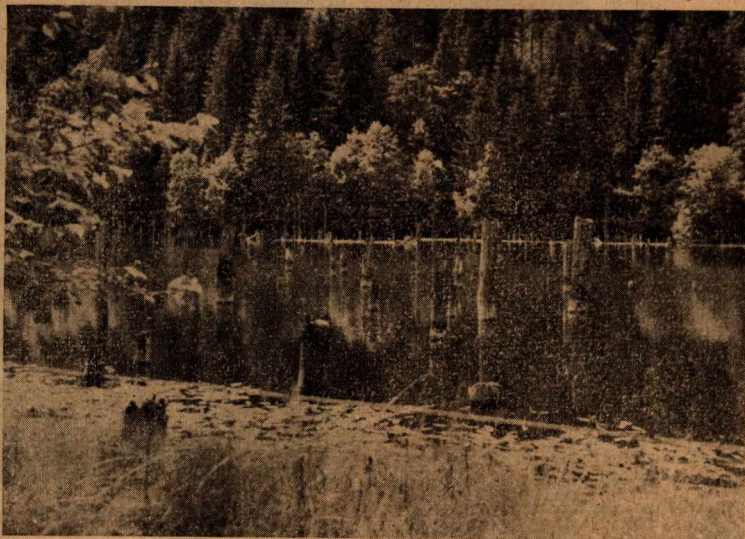
de az is bizonyos, hogy Marosvásárhely a legérintetlenebb. A környék mindenfelé színmagyar. Román szót még csak véletlenül se hallani. A főtéren, a remekbeszabott székely kultúrház és a városháza között, ott éktelenkedik egy befejezetlen román templom. „Soh' se lesz az készen, kérem. Ellopták azok még az Istentől is a pénzt!” — kiabál nagy hanggal egy kis székely gyerek. Súgom neki, hogy ne beszéljen. De ő ordítva tiltakozik: „Minek ne beszéljek? Nincs itt senki, aki meghallja!”

Amíg székely útítársaink a flekken és a fatányéros élvezetében élik ki nemzeti érzelmeiket, körülnézünk a városban. A székely múzeum hihetetlen gazdagságú népi

Egy óra múlva befordultunk a híres szováta fürdőbe.

Szováta hegynek alig nevezhető 150—200 méter magas emelkedések völgyében fekszik. Tavai közül leghíresebb a hatholdas Medvetó, amely a gyerekek valóságos paradicsoma. Vize annyira töménysős, hogy úszni nem tudók is teljes biztonsággal lubickolhatnak benne.

Fürdés után külön meg kell fürödni édesvízű medencében. Külön érdekessége a tónak, hogy a felszínén egy édesvízű patak folyik keresztül. A víz felszíne jéghideg, félméterre langyos, másfél méterre olyan meleg, hogy a fürdőzők kis zacskóban tojást eresztenek

A Gyilkostó. — Vermes M. felvétele.

gyűjteményei szinte az ős-teremtő erőt jutattják eszünkbe. A világhírű Teleki-könyvtárban egy öreg bácsi fanyarúl meg is fogalmazza azt, ami mindannyiunk lelkében már régen ott dereng: „A magyarok odaát minket féltének, mi pedig itten őket féltjük. Majd meglátjuk, melyikünknek lesz igaza.” Meg akarom kérdezni, hogy mit ért ezalatt, de apám leint: „Meg ne kérdezd fiam, mert még megmagyarázza.” Furcsán nevettünk mind a hárman.

Marosvásárhelyen egy református iskolában meghálva, a következő hajnalban tovább indultunk Mezőhavas felé. A tetőn ritkaszép kilátást lehetett élvezni egyfelől a Mezőségre, másfelől a gyergyói medencére.

bele, és tíz perc múlva híg főtt tojást húznak ki. Nem szeretem a tojást, de megpróbáltam mégis a dolgot és meggyőződtem, hogy való.

Gyergyószentmiklóson meghálva, következő nap Borszék fürdőre mentünk. Maga a fürdő nem különösen szép fekvésű, mert nagyon szűk, fenyves völgyben, kilátás nélkül fekszik. Harmincöt km. hosszú útja azonban egyike a legbámulatosabb élményeknek. Erről az útról csak személyes élmény alapján alkothatunk magunknak méltó képet. Az autót nyolc kilométeren keresztül egy 1400 méter magas hegygerincen fut végig. Alattunk voltak a fellegek és szédítő mélységek jobbról és balról. Borszék, hatalmas borvíz-

forrásaival, Erdély legnagyobb fürdőhelyei közé tartozik. Egészen vad, sziklás úton folytatott utunkat óránkénti 5—10 km-es sebességgel a Gyilkos-tó felé, amelynek vidékét valóban tündérinek lehet nevezni. A tó 1836-ban földcsuszamlás útján jött létre és tükréből még kiállanak itt-ott az elmerült erdők fái. A békásiak azt mondják, hogy a Gyilkos-tó a világ végén van, és ez valóban nem túlzás. A menedékház vidéke minden szépsége mellett is félelmetkeltően vad. Megismerkedtünk itt egy alacsony, kövér, talán már inkább rövid és vastag székely úrral, aki a Gyilkos-tónak valóságos rajongója. Bemutatta a nyaralótelepet, amely a nagy Cóhárd tövében, vadregényes, szűk völgyben fekszik. Áradozva dicsérgette a vidék csodálatos szépségét és nagyszerű gyógyhatását. Értésünkre adta, hogy egy egyszobakonyhás nyaraló készen, 300 □-ól telekkel és a román kormány vásárlási engedélyével együtt 10.000 leibe kerül. Ez magyar pénzben 320 pengő. Alig tudtuk elhinni ezt a mesés olcsóságot. Sáska úr megmutatta a saját villáját a hegyoldalon, Megkérdeztük, hogy nem fél-e itt lakni? Nevetve azt mondta, hogy nem. Elmesélte, hogy egy éjtszaka vagy tíz pakulár ki akarta rabolni. Neki azonban volt a villába beszerelve egy megafonja és azzal olyan kísérteties ordítózást vitt végbe a visszhangzó völgyben, hogy a babonás emberek ész nélkül elmenekültek. Kezdtük ezek után a vidéket kevésbé csábítóknak megítélni. Sáska úr megláthatott az arcunkról valamit, mert bizonykodni kezdett, hogy az emberek erre nagyon jók, és soh'se bántják azt, akinek *nincsen pénze*. „Nincs itt uram semmi baj, csak ez a fene sok medve ne volna! Debizony már novemberben itt úgy van, hogy egy medve, egy fürdővendég.” Mi tudomásul vettük mindezeket és ezentúl szigorúan a nagy betonúton sétálgattunk. Másnap reggel a Gyilkoshavasra rándultunk ki havasi gyopárt szedni. Egy kis fiú húszeleírte felmászott a meredek sziklára és hozott egy marokkal. A kirándulásunk vége volt a legérdekesebb, amikor egy öreg székely majd beleült egy keresztes viperába. Úgyes vezetőnk erre, mikor már hazafelé a feleutat megtettük, figyelmeztetett, hogy a Gyilkos-havaszon rengeteg vipera van. Nem valami őszinte hálával vettük tudomásul ezt az elkésett figyelmeztetést.

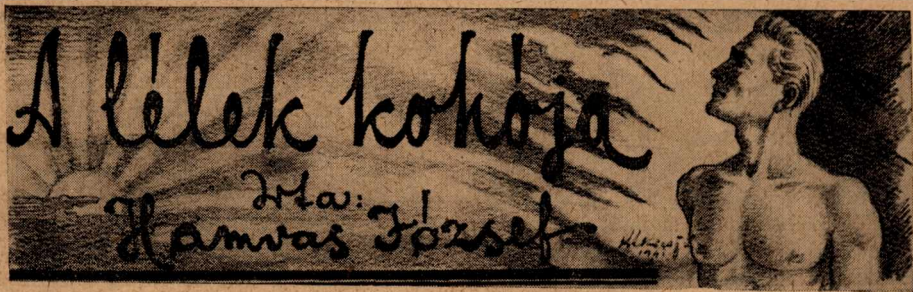
Másnap a Békás-szorost látogattuk meg. Remek szép vidék. Baloldalt van az oltárkő. Körülbelül 110 méter széles és 300 méter magas megmászhatatlanul meredek hegy. Mögötte van a Nemere-nyílás, amelyből a viharok jönni szoktak. A szoros félelmes szépségével felülmúl minden képzeletet. Hatszáz méteres kañonja kb. öt km. hosszú. Vannak helyek, ahol ez a völgy lent száz méter széles is megvan, amíg a felső nyílása csak 20—30 méter széles. Fényes délben is felhomályos, nyomasztó hatású ez a völgy. A társaság elnémult: „Ibant obscuri sub luce maligna!”

A következő napon Felcsíkot és Alcsíkot látogattuk meg. Átléptük a Marost, amely itt 30 centiméter széles és gyönyörködtünk a székely népviselet tündéri pompájában. Autobuszunk áthaladt Csikszeredán és a Tolva-jos-tetőn, és nemsokára megérkeztünk Homoródfürdőre. Én itt elváltam apámmal együtt a kirándulóktól. Mi még itt, Homoródon töltöttünk néhány feledhetetlenül szép hetet, de ennek a leírása már nem tartozik szorosan ennek a kirándulásnak a keretébe.

Ez volt az az én kirándulásom, amely örökre feledhetetlen emlékem fog maradni, és amely most is felébresztette bennem a vágyódást eziránt a gyönyörű kis országrész iránt.

Pontversenyünk állása (bibliai):

Adamkovics János 9, Bekes István 34, Boytha György 44, Csekme Pál 45, Dömötör Tibor 37, Edelényi Endre 14, Fábry György 37, Fábry László 19, Fényi Béla 9, Gázsó Ferenc 18, Gécs Mária 44, Hegedűs László 44, Hidassy Endre 27, Hybl Klára 17, Jankó Miklós 34, Kasper Egon 36, Lefkovics Frigyes 37, Lisznyay Erika 9, Macher Frigyes 36, Markovics Pál 36, Mazán Kálmán 3, Mayerik Károly 18, Mórítz Péter 46, Szepes Iván 33, Szokolay Mihály 28, Takács Sándor 33, Tóth István 43, Török Alajos Pál 45, Träger Herbert 35, Urbancsok Sándor 36, Valent Béla 46, Vidolovics Károly 6, Zorkóczy Gábor 8.

— Megteszed?

— Édesanyám könnyétől megkeseredett a bor. Nem tudnám lenyelni.

— Hála Istennek!

— Bocsásson meg, hogy ilyen fájdalmat okoztam!

— Örömet okoztál nekem, édes Sándorom, hogy így megfogadtad. — Megcsókolta fia homlokát és megint kicsordult a szeméből a könny.

Sándort megrázta ez a jelenet és minden megerőltetés nélkül szabadult meg a bor után való vágyakozásától.

Igy értek el a tavaszba, a nyárba. A szövetség megúszta az ötödik osztályt. Sándor és Buttler jelesen, László kettesekkel, Gyenge és Kutassy elégségesekkel. Imre, persze, megint tiszta jeles lett. Mindenki meg volt elégedve.

VI.

A hatodik osztály.

Augusztus vége felé özvegy Sziráky-né levelet kapott Pándy ügyvédtől. Nem hivatalos ügyről volt benne szó. A hivatalos ügyek már mind el voltak intézve. Azt írja Pándy, hogy szeptemberben fiát fel akarja adni Sopronba az elsőbe és azt szeretné, ha Sándor vállalná az oktatását.

Az özvegy egy darabig töprengett, aztán odaadta a levelet fiának.

Sándor elolvasta, aztán nyugodt határozottsággal mondta:

— Irja meg neki, édesanyám, hogy nem vállalom.

— Miért? Ismered a kis Miklóst, nem rossz fiú.

— Nem vállalom.

— Mit írjak, miért?

— Van már tanítványom és arra nincs időm, hogy kettőt tanítsak.

— Ez nem az igazi ok.

— Hát azt is megmondjam? Attól az embertől fogadjak el pénzt, aki minket megrabolt? Az én pénzemet adja vissza nekem azért, mert tanítom a fiát? Ez a tanítás olyan keserűség lenne nekem, amit nem tudnék elviselni.

Az özvegy megírta Pándynak, hogy fia nem vállalhatja Miklós oktatását, mert van már tanítványa tavalyról, aki jeles tanuló.

Néhány nap múlva Sándort magához hívatta a lakására Mátray tanár.

Sándor azonnal ment. El sem tudta gondolni, mi az oka ennek a meghívásnak.

Mátray barátságosan fogadta, leültette. Egy levelet vett fel íróasztaláról:

— Különös megbízásom van Győrből. Pándy ügyvéd, régi barátom, írta ezt a levelet. Azt írja, hogy szeretne volna, ha szeptemberben felkerülő fiát maga korrepetálja. Maga ezt az ajánlatot visszautasította. Azért írt nekem Pándy, hogy tudjam meg, mi az oka ennek a visszautasításnak.

— Megkértem édesanyámat, írja

meg, hogy van már tanítványom, akit nem akarok elhagyni és két tanítvány sok időmet foglalja el.

— Bobay Imrével magának semmi dolga sincs.

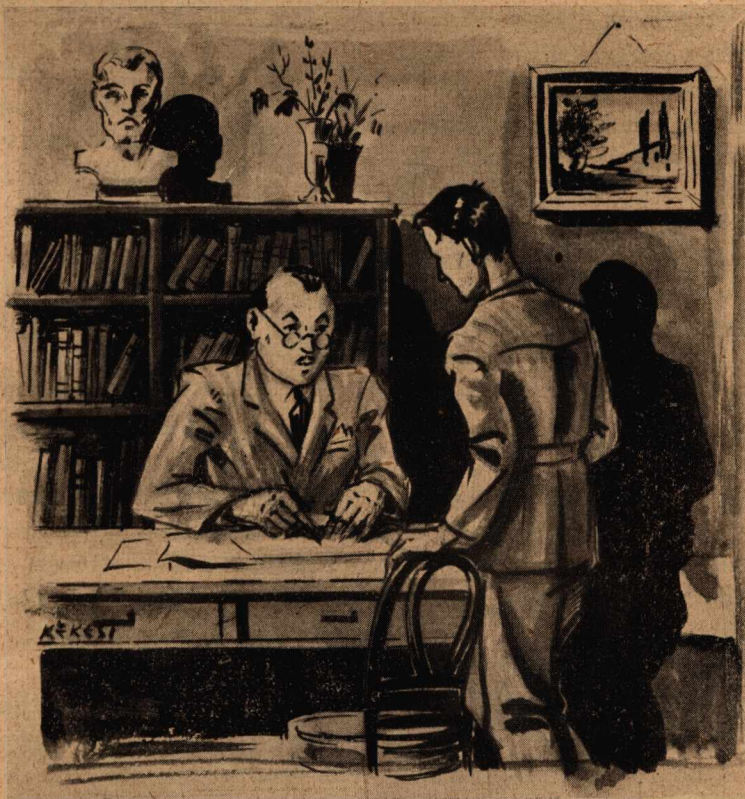
— Igaz, ami a leckéket illeti, nem kell neki segíteni. De benső barátok vagyunk, akik beszélgetés közben sokat

A fiú hallgatott.

— Mondja meg őszintén. Szeretek belelátni tanítványaim lelkébe, mert hátha segíthetek.

— Ez egészen a családunk magánügye.

— Nem akar semmi közösséget Pándyval?

Sándor nem tartózkodott tovább. Elmondott mindent...

tanulunk egymástól. Szeretjük egymást, nem hagyhatom ott.

— De ráérne még arra is, hogy a Pándy gyereket segítse.

— Nem tehetem! — fakadt ki Sándor olyan ingerülten, hogy feltűnt Mátraynak.

— Édes fiam, magának más oka van arra, hogy nem vállalja el a korreptálást.

— Nem.

— Megbántotta az édesanyját?

— Tönkretette.

— De most már mondjon el mindent.

Sándor nem tartózkodott tovább. Elmondta, hogyan hordtak el a házból mindent Pándy és Kerbel. Végül hogyan adták el a házat. Azt is elmondta, hogyan tudta meg a házladás történetét.

— Persze, persze! — hümmögött a tanár. — Értem, hogy ebben a korban milyen forró a harag. De, édes fiam, csak az Isten büntetheti meg az apák vétkei a fiakon.

— De ha nem tudom elfelejteni, mit tettek velünk!

— Elmondok magának egy történetet. Gondolkozzon fölötte. Több évtizeddel ezelőtt történt, hogy egy vidéki úriember városi házában kihajtott az udvarából. A kapu előtt fiatal lovai megijedtek, megugrottak, mert egy katonatiszt lovagolt a gyalogjárón, ettől zavarodtak meg. Az úr, aki lovait hajtotta, rászólt a katonatisztre, miért lovagol a gyalogjárón? Erre a katonatiszt kihúzta kardját és fejbe suhintotta a haragos urat. Az úr a kardvágásba nemsókára belehalt. A tisztet büntetésből Galiciába helyezték. Múltak az évek. A tiszt visszakerült Magyarországra, megnősült, két fia lett, ez a két fiú, ikrek voltak, idekerült a mi iskolánkba, az én osztályomba. Nyolc évig tanítottam őket.

— Az az úr, akit a tiszt agyonsújtott? — kérdezte Sándor.

— Az édesapám volt. Többször felkeresett az apa, hogy érdeklődjék a fiai iránt.

— Sohasem tudta meg, hogy mit követett el fiai tanárjának az édesapja ellen?

— Sohasem. Mert ennek így kell lenni. Az embernek nem szabad megbüntetni az apák vétkeit a fiakon.

— Tanár úr nem kapott pénzt attól, aki édesapját megölte?

— Persze hogy nem kaptam.

— Azért nem kellett visszautasítani semmit. Aztán az a tiszt nem is rosszindulatból cselekedett. Talán tisztibeszédekében sértve érezte magát.

— No nézd, hogy perorál a gyerek!

— Bocsásson meg, tanár úr, hogy ellenkezni merek, de nem tudnék pénzt elfogadni Pándytól. Égetné a kezemet.

— Hát mit írjak neki? — mosolygott Mátray. — Olyan okos ember vagy, hogy ezt is meg tudod mondani.

— Tanár úr bizonyosan igen szépen megfogalmazza majd azt a levelet. Hogy régi tanítványomat nem hagyhatom, mert hálával tartozom a családnak. Két tanítvány pedig ártana a tanuláson és két fiút nem is tudnék rendesen ellátni. Ott van Buttler Gyula, jeles tanuló, kemény, következetes fiú. Igen jó korrepetitor lesz.

Mátray nevetett.

— Persze, bandátok tagja. Az ötös szövetség!

— Nem teszünk mi semmi rosszat.

— Mégis titeket gyanúsítottak meg avval, hogy a Domonkos-utcában csontot akasztottatok a csengetyű húzójára. Minden arramenő kutya megráncigálta. A házmester fél éjjel nem aludt. Állandóan kiszaladgált a kapukulccsal, amíg rá nem jött a turpisságra.

— Nem mi csináltuk.

— Jól van. Hát Buttler ajánlom. Hanem elvárom tőled, hogy ha a gyerek szeretettel közeledik hozzád, nem bánsz vele gorombán.

— Nem teszem. Hogyan is tenném? Ha egykor megtudja, hogyan bánt velünk az apja, ő is elítéli. Nekem csak a Pándy pénze nem kell. A rabolt pénz! — fakadt ki a fiú.

Mátray elnézte Sándort, aztán kezet fogott vele.

Otthon elmondta anyjának, mi volt Mátraynál. Aztán nem is beszéltek többet erről.

(Folytatjuk)

NÉVJEGYREJTVÉNY

Csekme Pál

Füzeskereskedő 3 pont

KEREKES FRED
ÜSZŐ

Mi a foglalkozása ennek az úrnak?

BETŰREJTVÉNYEK

Feleső

Zelenyánszky András

MELEG

Wagyanad 2-2 pont
Kéry János

$\frac{d}{V}$ ~~é = á~~

Feladvány

Preiszinger Máttyás

Ad. Ad. $V \frac{y}{á}$

Pontversenyünk állása:

Abaffy Erzsébet 30, Albrecht Győző 150, Algóver Mihály 150, Allinger János 5, Antalicz Andor 15, Bankó Agnes 50, Benedikti Dániel 128, Bernhardt Béla 60, Bitskey Tibor 48, Bokor András 30, Borbély Károly 80, Borszék Lajos 79, Császár János 26, Csekme Pál 150, Csermely Egon 150, Csizmadia Ferenc 22, Deptner Ilike 25, Dévai Miklós 79, Dombi Márta 18, Domokos Katalin 79, Dömötör Tibor 53, Dörfi Lajos 95, Edelényi Endre 99, Edvi Ida 13, Egri Erzsébet 30, Farkas János 49, Farkas Tibor 51, Fábri György 93, Fábry László 111, Fejér Árpád 99, Fényi Béla 79, Fodor György 44, Gazsó Ferenc 70, Gálík Gábor 5, Gedóváry Lilike 107, Glazewski Melitta 150, Göllner Gábor 71, Győrbíró Károly 30, Harbach Gyula 44, Hegedűs László 95, Hegyi István 30, Hegyi Kálmán 150, Herrstein Gyula 150, Hesp Ede 99, Híbbey Csaba 81, Horányi László 79, Horovitz Éva 73, Horváth Éva 71, Illyés Gyula 95, Jagodics István 13, Juhász Ferenc 66, Karkus Erzsébet 12, Kasper Egon 103, Kály Ervin 14, Kelemen Tamás 128, Kemenczei Sándor 79, Kenessey Ákos 124, Kerényi György 68, Kesjár Mária 22, Kéry János 125, Kílczér Gyula 80, Kitka Mihály 48, Kokavecz Endre 105, Konczos György 15, Kovács Béla 55, Kovács Dóra 67, Kókai Aladár 125, Kris-

tóf P. Pál 75, Kucsman Árpád 150, Kurutz Károly 46, Lautenbach Tibor 125, Lászlík Mária 103, Lefkovicz Frigyes 95, Loós Tibor 103, Lovász János és György 77, Lunczer Ágnes 116, Macher Frigyes 126, Manninger Ernő 101, Martonovics Ferenc 125, Mayerik Károly 101, Mazán János 25, Mazán Kálmán 114, Mikus György 60, Mórítz Péter 150, Murányi Károly 66, Nyíró Károly 123, Óri Zsuzsa 135, Patakfalvy János 18, Patócs György 35, Pásztor Emil 80, Perl János 63, Pintér Kató 22, Polner Tibor 25, Porubszky György 75, Rajna István 7, Rakssányi Kálmán 103, Reményi Éva 109, Resch József 13, Ruttkay Dezső 87, Schilli Irén 81, Scholtz Armand 123, Schulz Nóra 83, Szlavkovszky István 111, Szokolay Etelka 77, Szokolay Mihály 150, Szuchovszky Gyula 135, Takács Sándor 70, Tardy Edit 150, Tarnóczi Tivadar és Zoltán 121, Tertinszky Edit 63, Técsői Sándor 150, Träger Herbert 125, Túróczy Erzsébet 80, Unger László 55, Urbancsek Sándor 95, Vajda Barna 81, Valent Béla 150, Vantara János 96, Varga K. György 50, Vidolovics Károly 15, Vidovszky Kálmán 81, Vohmann Ingeborg 107, Weiszer Edit 80, Zelenyánszky András 124, Zilahy Gyula 96, Zimmer Károly 128, Zorkóczy Gábor 104.

13

Az IFJÚ ÉVEK februári számában közölt rejtvények megfejtése:

Keresztrejtvény
OLIVERGOLDSMITH
MESEANYAG PIHEN
LL RR ÖNTÖDE ME
AKAS DN ÉRTELEM
DIÓ DAGANAT ITE
ÉÉ HELYES SOFŐR
KLIMA IGUVONÓ E
ENDRE IRÓSZER
ÜTEM A S NEVADA
D PUSKA HÓFUVÁS
ELTEMETÉS SIVÁR
SZURMAI ÓVÓHELY
ZSIVÁNYBANDÁK

Számrejtvény
Tüzesen szól a riadó hangos kürtje: rajta!

Számtani rejtvény

8 nap alatt

Névrejtvény

Szikvízyáros

Betűrejtvény

Ararát

BUDAPEST, 1942. MÁRCIUS

XX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Laptulajdonos: az **Országos Evangélikus Tanáregyesület.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**

Szerkesztő bizottság **Arató István,** Kőszeg. **Dr. Blázy László,** Budapest. **Dr. Czinkótszky Jenő,** Békéscsaba, **Dr. H. Gaudy László,** Budapest, **Dr. Keken András,** Budapest, **Kirner Gusztáv,** Békéscsaba, **Máczy Lajos,** Nyíregyháza, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Dr. Zelenka Margit,** Budapest, **vitéz Zerinváry János,** Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszám: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.